

ZÁLOHOVÁNÍ PET LAHVÍ A PLECHOVEK

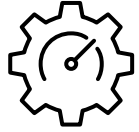
Zjištění z kvantitativní části výzkumu
Ipsos pro Iniciativu pro zálohování

Tisková konference 9.11.2022

GAME CHANGERS

DETAIL PROJEKTU

- Výzkumný projekt sestává ze dvou částí: kvalitativní a kvantitativní studie. Tato prezentace přináší zjištění z kvantitativní části

Online dotazování na panelu populace.cz
Datum realizace: Zář 2022

Vzorek populace n=1016

CÍLOVÁ SKUPINA:

- Reprezentativní vzorek populace dle pohlaví, věku, velikosti místa bydliště, regionu a vzdělání
- Nakupují potraviny alespoň jednou za měsíc
- Nakupují alespoň jednou za měsíc jednu z kategorií – piva, ochucená piva, pramenité/minerální vody, sycené nápoje, energetické nápoje – v PET lahvích nebo plechovkách

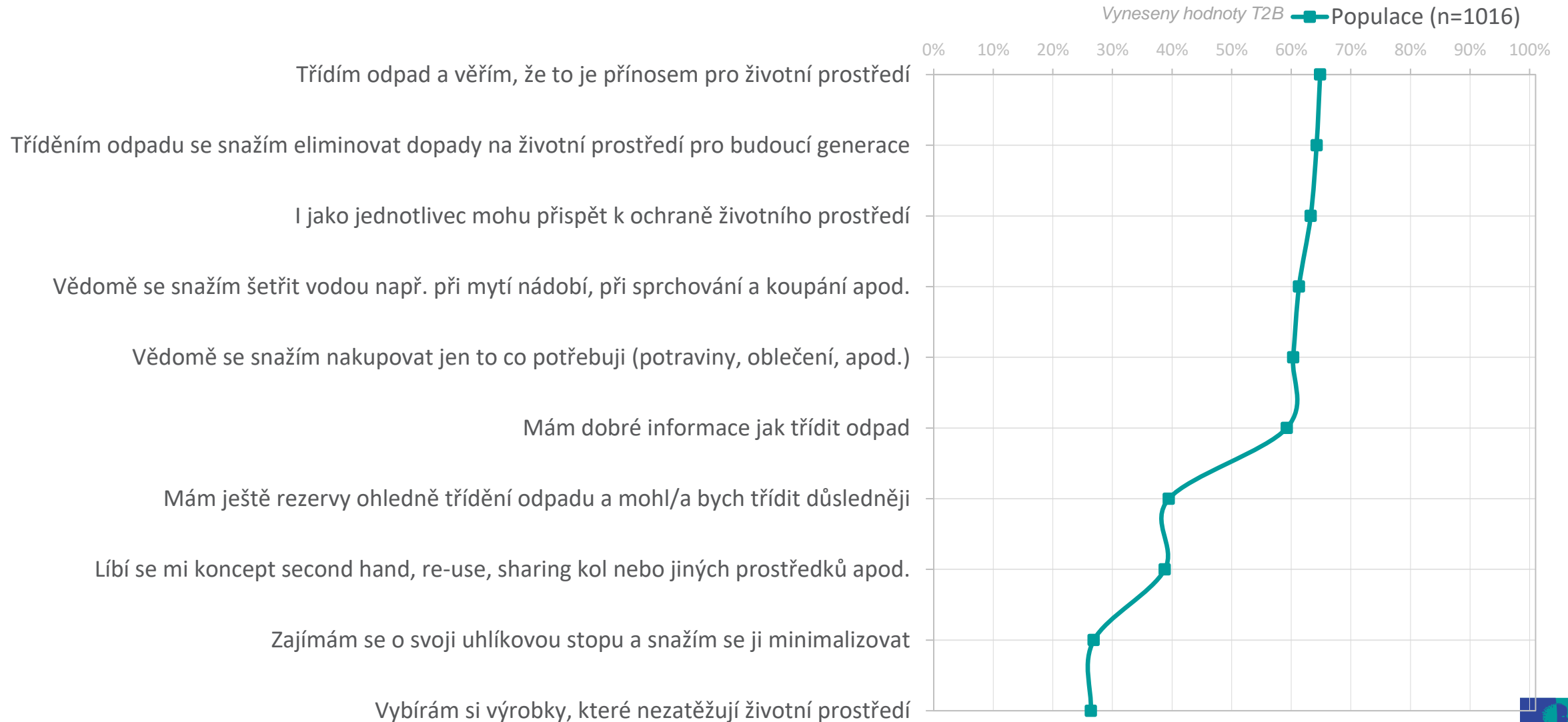

MAPOVANÁ TÉMATA

- Pochopení aktuální situace ohledně třídění odpadu a postoje k zálohování (PET/plech)
- Motivace a Bariéry k zálohování (PET/plech)
- Jaké vidí obecné výhody i bariéry zálohování
- Představa o výši zálohy a místech, kde by se zálohované PET lahve a plechovky vracely

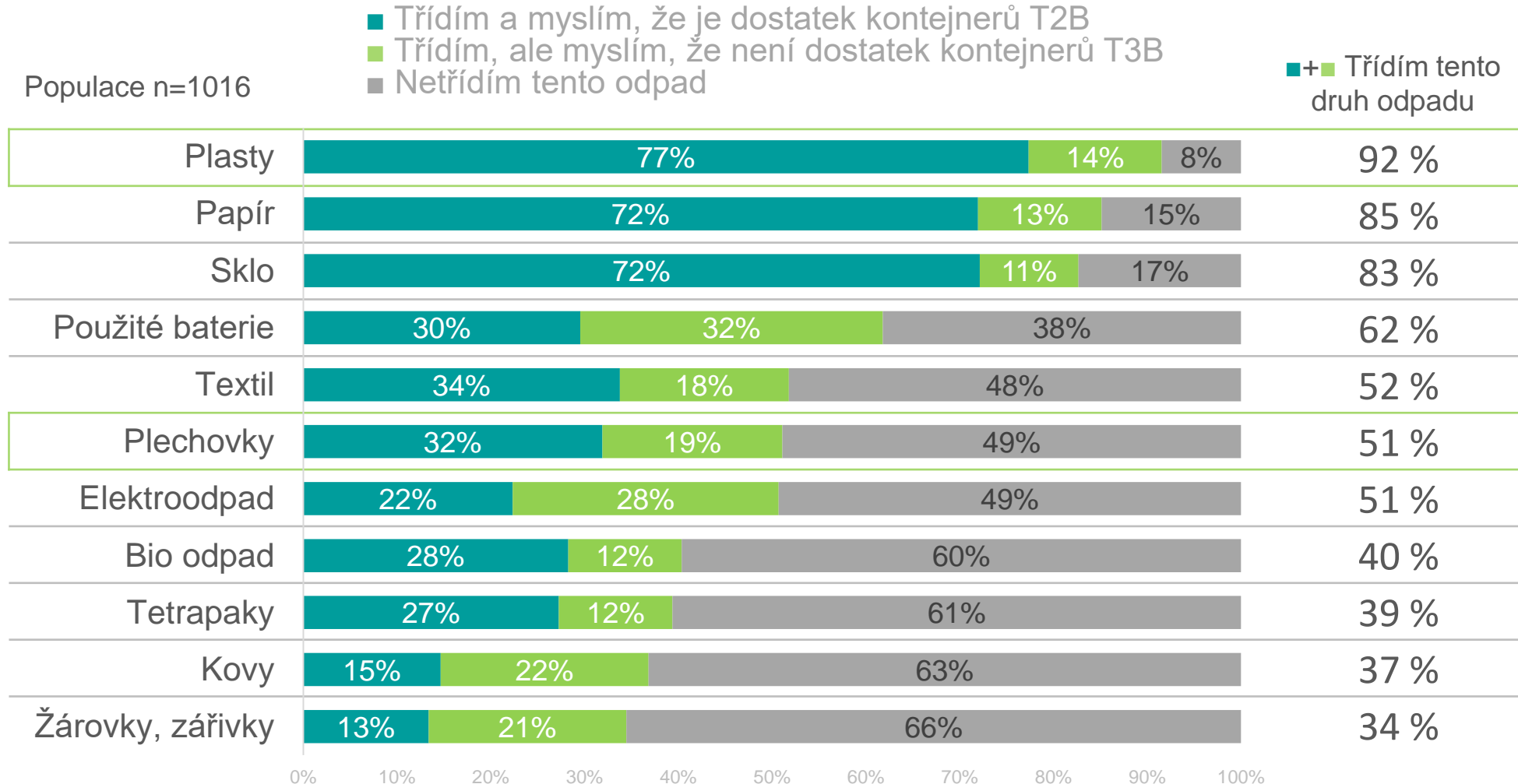
POSTOJE K TŘÍDĚNÍ ODPADŮ

Většina populace považuje třídění odpadu za přínos pro životní prostředí a pro budoucí generace, zatím ale není zcela běžné vybírat si výrobky podle zátěže na životní prostředí.

DOSTATEK KONTEJNERŮ – POPULACE

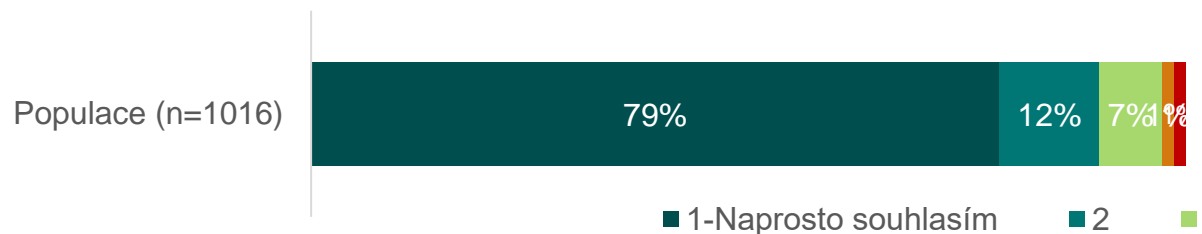
Třídění plastů, papíru a skla je standardem a na tyto odpady je i dostatek kontejnerů. Naopak pro baterie, elektroodpad, kovy a žárovky jich je málo a také je tento odpad tříděn méně.

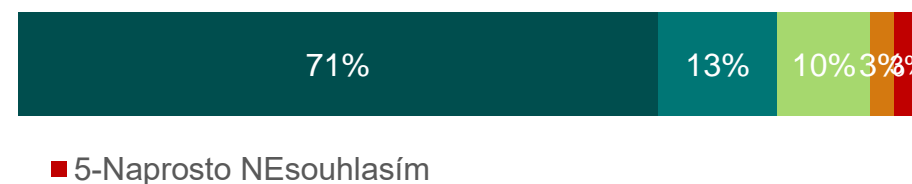
ZVYKLOSTI MAČKÁNÍ PET LAHVÍ A PLECHOVEK PŘI TŘÍDĚNÍ

Zmačkání PET lahve i plechovky před vyhozením je samozřejmá věc pro tři čtvrtiny populace. Pokud nejsou ideální podmínky pro třídění, je ochota třídít nižší.

„Když vyhazuji PET lahev, obvykle ji stlačím nebo zmačkám“

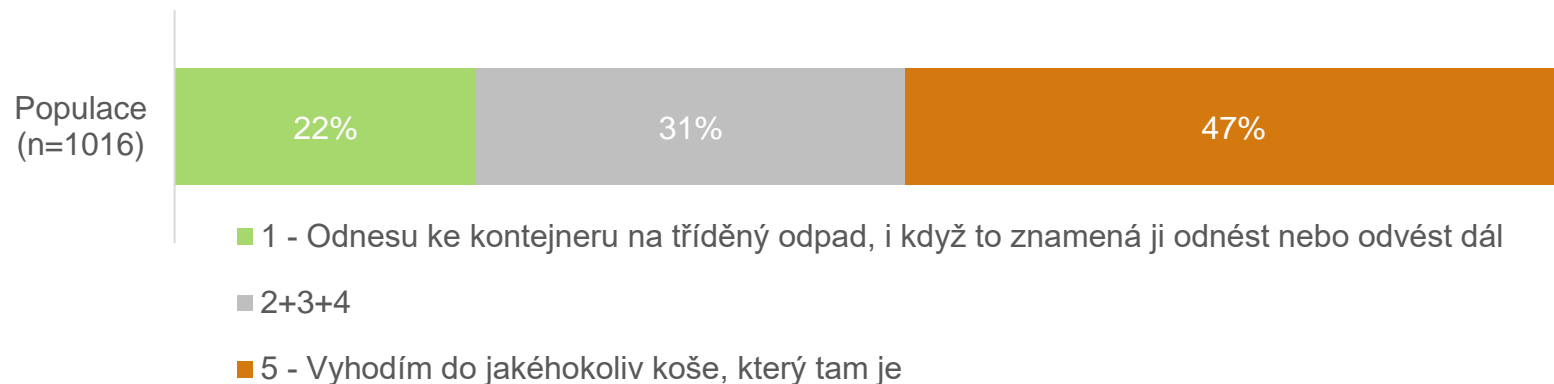

„Když vyhazuji plechovku, obvykle ji stlačím nebo zmačkám“

Modelová situace:

Na výletě si v kiosku, bufetu nebo stánku zakoupím nápoj v PET lahvi nebo plechovce, který na místě také vypiji. Na místě ale není tříděný odpad, takže prázdnou PET lahev nebo plechovku:

Když vyhazuji PET lahev, obvykle ji stlačím nebo zmačkám, Když vyhazuji plechovku, obvykle ji stlačím nebo zmačkám
Představte si následující situaci a vyberte možnost, která nejlépe odpovídá Vašemu chování

KONCEPT ZÁLOHOVÁNÍ

POSTOJE A VNÍMÁNÍ

Představení konceptu:

V České republice je v plánu zavést zálohování PET lahví a plechovek od nápojů.

Zálohový systém na PET lahve a plechovky znamená, že při nákupu kupující zaplatí spolu s cenou nápoje i určitou cenu za plechovku a/nebo PET láhev, kterou poté při vrácení zpátky do obchodu dostane zpět. Bude to tedy pro kupujícího podobné, jako je tomu již dnes při zálohování skleněných lahví.

Vracení plechovek a PET lahví bude probíhat prostřednictvím sběrných automatů ve větších prodejnách nebo ručního sběru v menších obchodech.

Plechovky a PET láhve nebudou znovu naplněny, ale budou recyklovány na základní surovinu, ze které budou opět vyrobeny nové obaly.

Cílem je zejména usnadnit životnímu prostředí v oblasti odpadů a získat zpět suroviny, které v současnosti mizí ve spalovnách nebo znečišťují naše okolí, aby bylo možné je opakovaně recyklovat do nových nápojových obalů.

ZÁLOHOVÁNÍ PET LAHVÍ A PLECHOVEK

Populace je velmi nakloněna zálohování PET lahví i plechovek, 74 % resp. 70 % je pro zálohování. To jsou lidé, kteří jsou zálohování skutečně nakloněni, pokud zohledníme také část lidí, kteří zatím nejsou zcela rozhodnuti, ale podaří se je přesvědčit pro, pak se dostáváme přes 80 %.

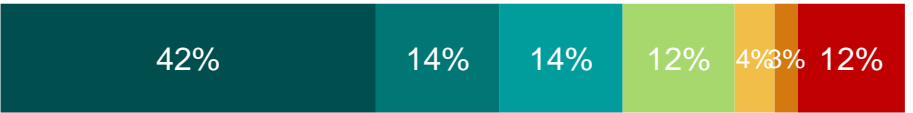
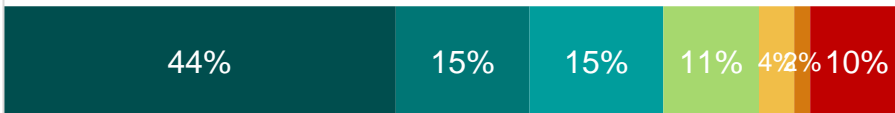
PET lahve

Plechovky

Zatím nebylo přímo zmíněno, že je třeba nesešlapávat

Zatím nebylo přímo zmíněno, že je třeba nesešlapávat

Populace (n=1016)

Pro zálohování

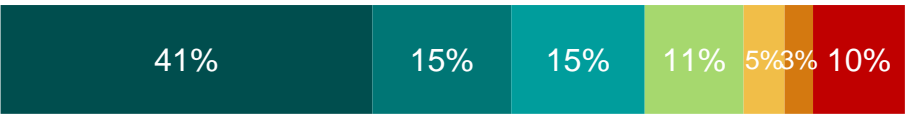
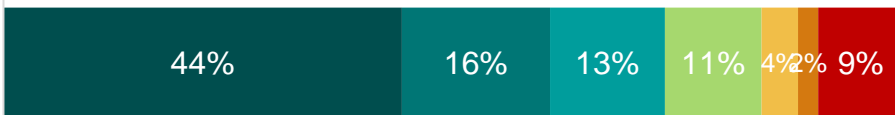
74%

↓ Zmíněna nutnost nesešlapovat

70%

↓ Zmíněna nutnost nesešlapovat

Populace (n=1016)

Pro zálohování

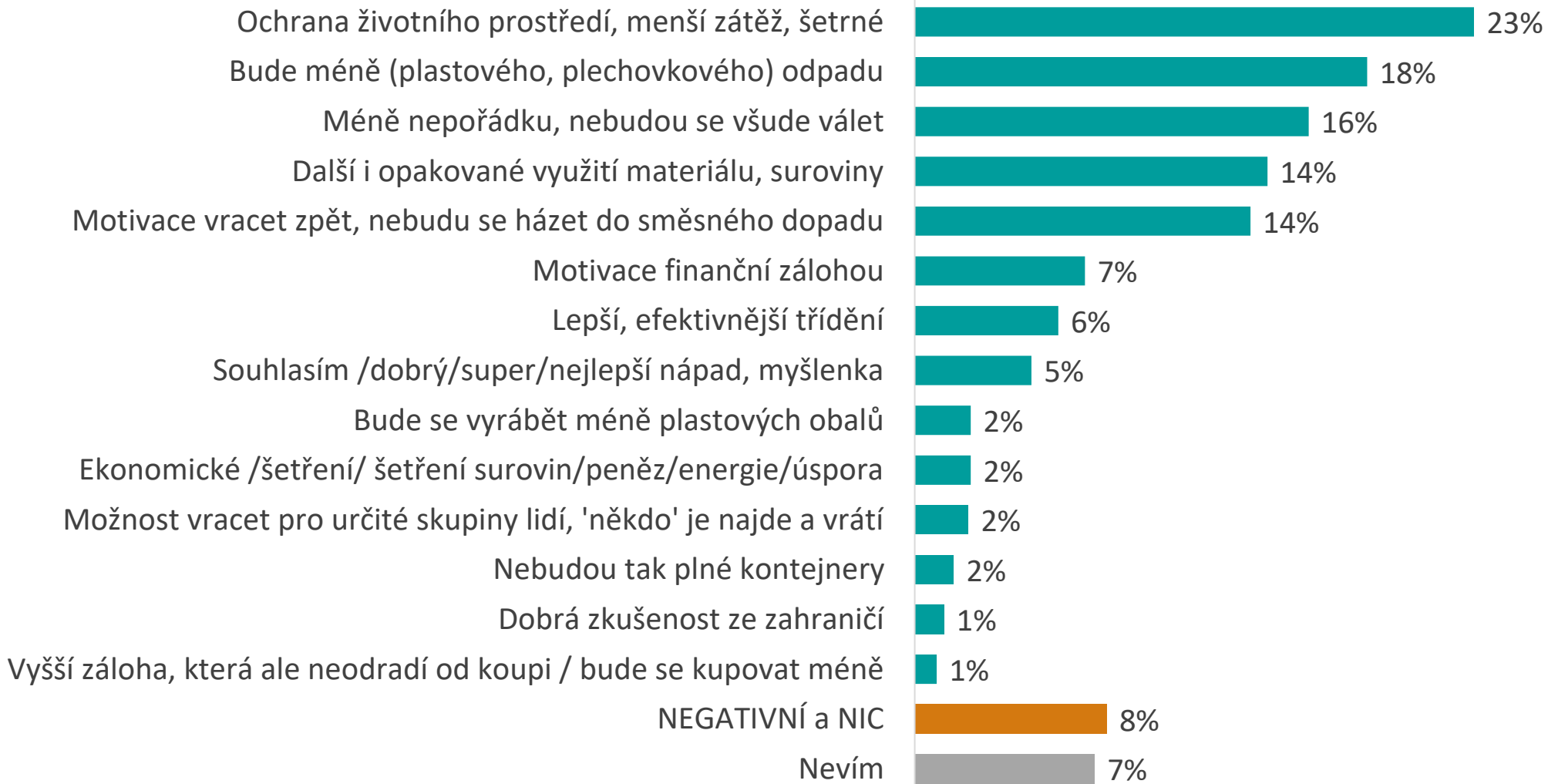
73%

71%

■ 1 - Určitě chci zavést zálohování PET lahví ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 - Určitě nechci zavést zálohování PET lahví

POZITIVA ZÁLOHOVÁNÍ – SPONTÁNNĚ

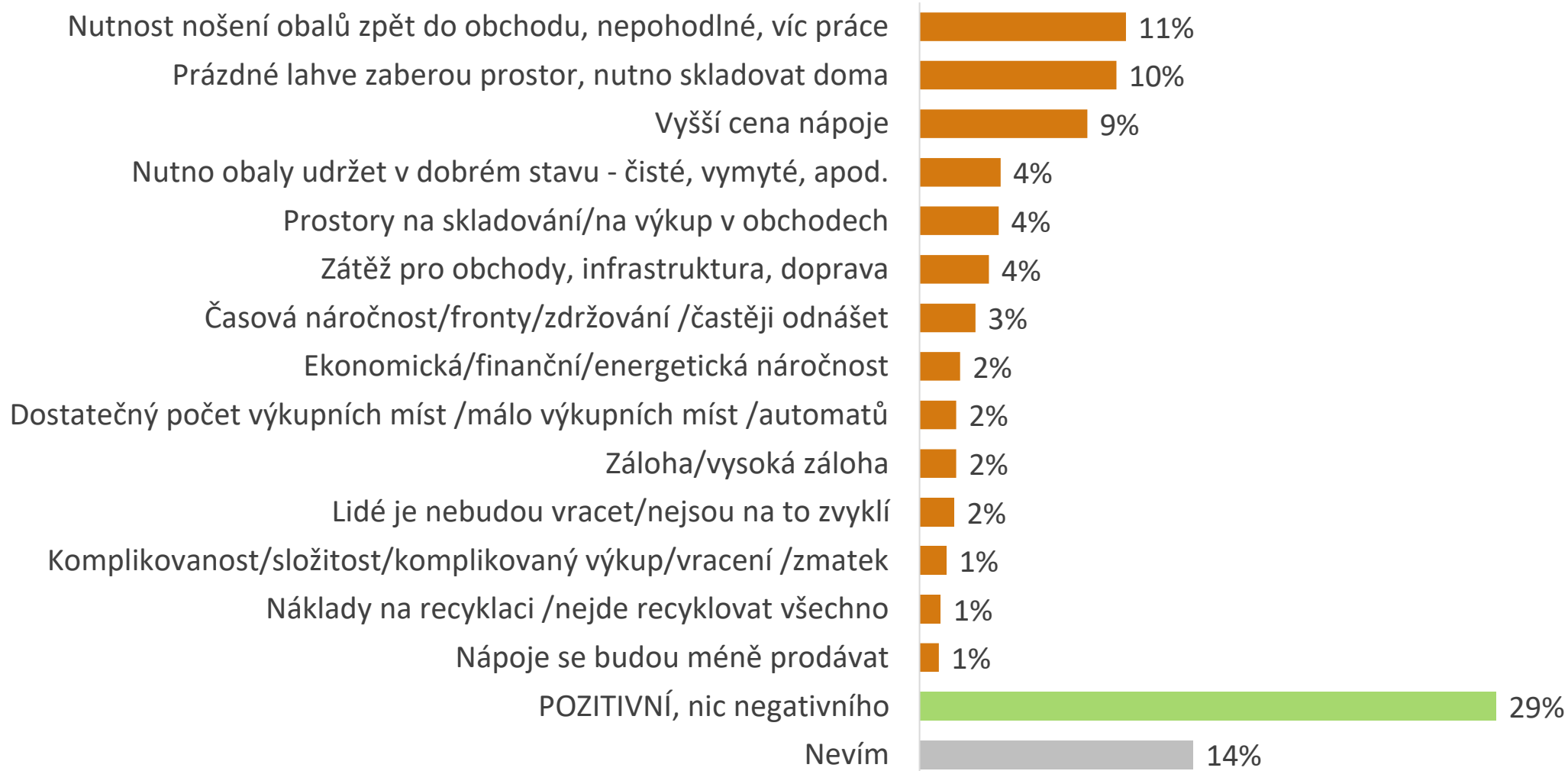
Ochrana a menší zátěž pro životní prostředí, méně odpadu obecně i reálně v okolí a také další využití suroviny jsou hlavními argumenty PRO zálohování. Podle populace také povede k efektivnějšímu třídění.

NEGATIVA ZÁLOHOVÁNÍ - SPONTÁNNĚ

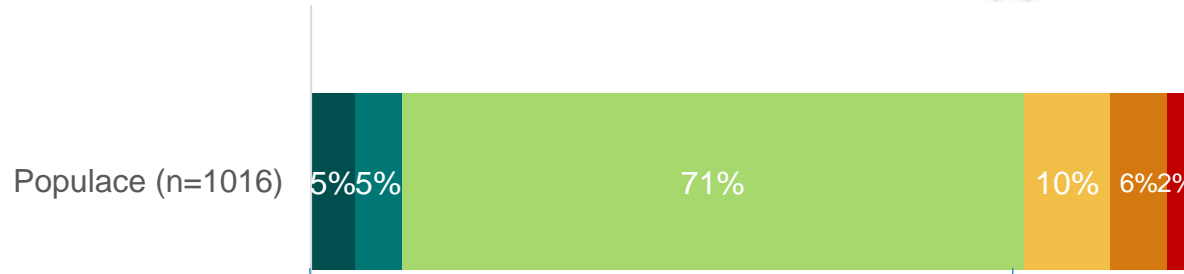
Téměř třetina populace nenašla nic negativního na konceptu zálohování. Skeptici očekávají více práce s vracením, problémy s prostorem v domácnosti a zvýšenou cenou nápoje. Argumentují také zátěží pro obchody a infrastrukturu.

DEKLAROVANÉ ZMĚNY SPOTŘEBITELSKÉHO CHOVÁNÍ

Více než dvě třetiny spotřebitelů deklarují, že se jejich nákupní chování nezmění.

PET lahve

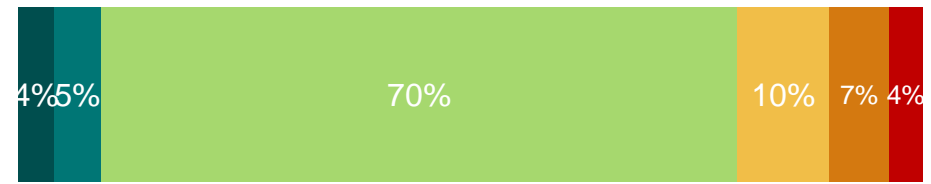

Budu nakupovat stejně nebo víc

81%

- Budu nakupovat podstatně více
- **Budu nakupovat stejně**
- Budu nakupovat podstatně méně

Plechovky

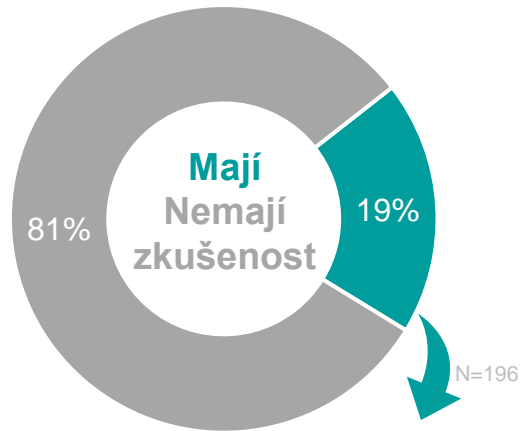

79%

- Budu nakupovat o trochu více
- Budu nakupovat o trochu méně
- Přestanu nakupovat úplně

ZKUŠENOSTI ZE ZAHRANIČÍ

Zkušenost se zálohováním má velmi pozitivní vliv na postoj k zálohování celkově. V podstatě všichni, kdo ji zmínili, jsou pro zálohování a hovoří o zcela normálním procesu, který v mnoha zemích funguje.

	Jsou pro zálohování Uvedli možnosti 1-3 na 7 bodové škále	Jsou jednoznačně pro zálohování Uvedli možnost 1 na 7 bodové škále
Mají zkušenost ze zahraničí N=196	PET lahve 87 % Plechovky 81 %	PET lahve 65 % Plechovky 64 %
Nemají zkušenost ze zahraničí N=820	PET lahve 70 % Plechovky 66 %	PET lahve 39 % Plechovky 36 %

Německo 46 %
Zkušenost je obvykle pozitivní

„Jezdíme na nákupy do Německa, takže zálohované PET lahve nebo plechovky znám tam odtud. Po vypití si prázdnou lahev/plechovku necháme doma a při dalším nákupu ji vrátíme.“
 „V Německu, vhozením do kontejneru v obchodě a u pokladny vyplacení peněz po předložení lístku“
 „Setkala jsem se s tím v Německu kam jezdím k dceři, dokonce vrací za 50 centů i starou obuv.“

Slovensko 18 %
Zkušenosti jsou dobré i špatné

„Ano, byli jsme na Slovensku, je to velmi jednoduché, označené PET lahve se prostě zálohují a potom se vrací.“
 „Na Slovensku to je už zavedené.“
 „Kamarád jezdí za prací na Slovensko a tam mají už zálohované plechovky“
 „Byli jsme na Slovensku, je to velmi jednoduché, označené PET lahve se prostě zálohují a potom se vrací“

Chorvatsko 11 %
Zkušenosti pozitivní

„V Chorvatsku jsme vraceli.“
 „V Chorvatsku, osobně, využívala jsem“

Jiné země 19 %
Skandinávské země, Rakousko, Kanada, Izrael, Nizozemsko, Španělsko, Japonsko

„Mám bratrance ve Švédsku a ten mi říkal, že na ulicích jsou automaty na sběr plechovek. Říká dáš tam plechovku udělá to cvak a vypadne ti koruna“
 „Vracela jsem PET lahve v Holandsku“

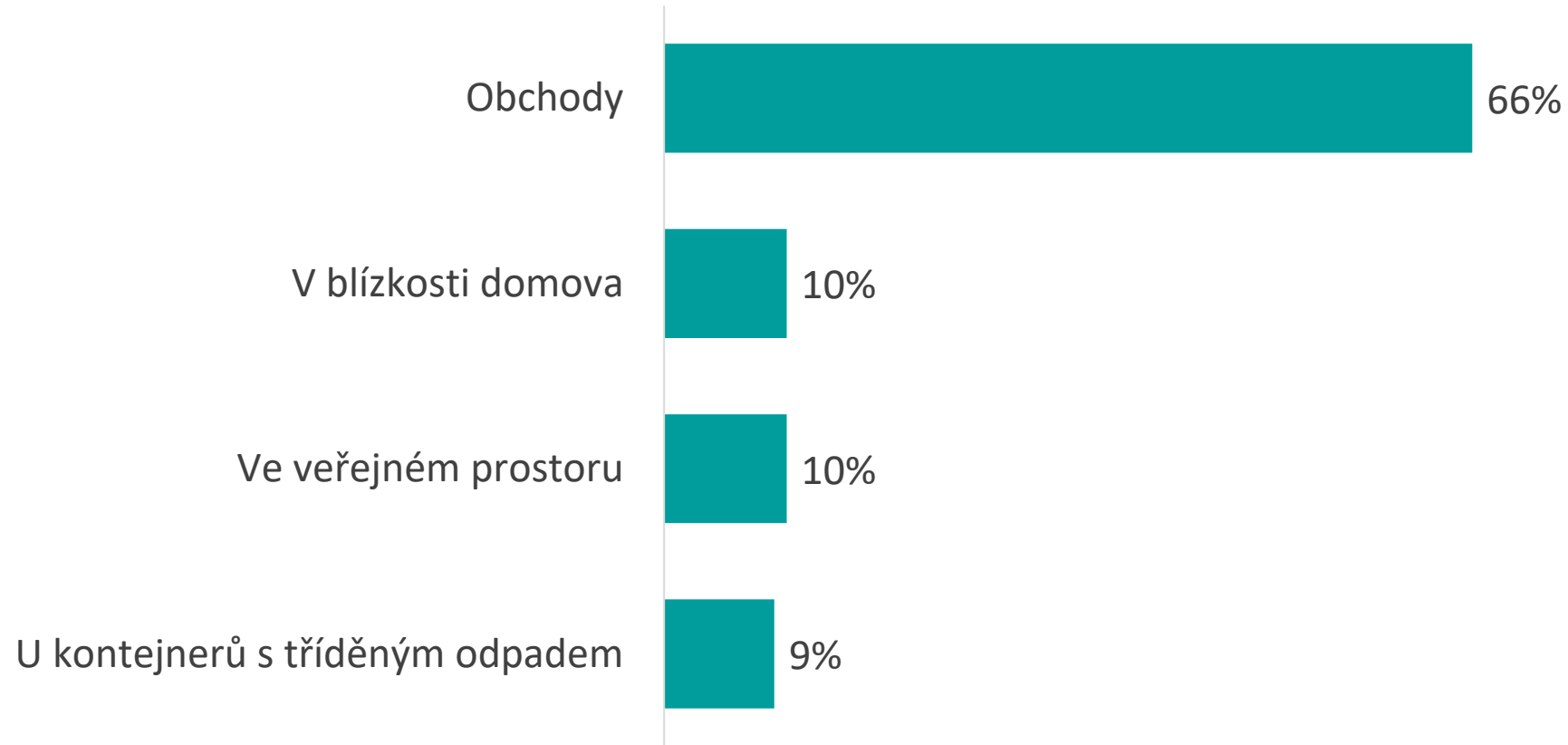
Kvalitativní výzkum

„Bude to jako na Slovensku, tam to mají. Já pocházím z pohraničí. V Německu když kupujeme pivo, tak vracíme. Všichni znají na Slovensku to přijali pozitivně.“ 36-60 let

MÍSTO K VRACENÍ - SPONTÁNNĚ

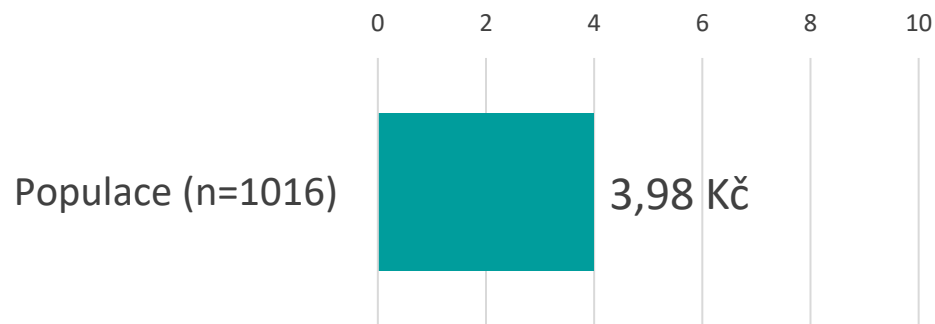
Nejčastěji je uváděno jako ideální místo k vracení obchod. Objevují se ale i nápady na automaty v blízkosti domova, veřejných prostorech nebo u kontejnerů s tříděným odpadem.

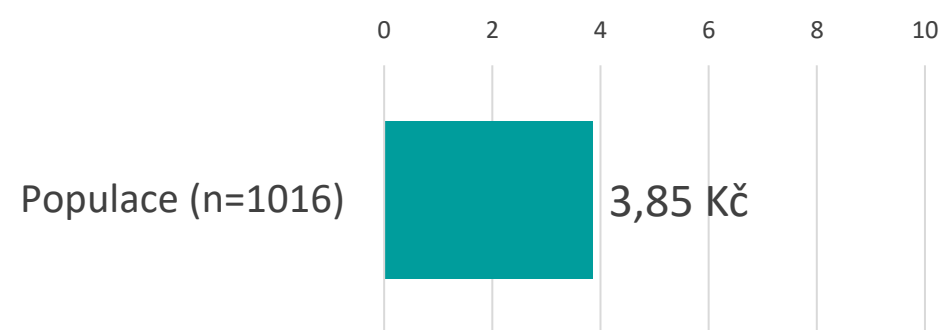
OČEKÁVANÁ VÝŠE ZÁLOHY – SPONTÁNNĚ

Výše zálohy by měla být 4 Kč pro PET lahve i plechovky: tato výše vykazuje nejlepší poměr ochoty ji akceptovat při nákupu v kombinaci s ochotou obal následně vrátit

Výše zálohy za PET lahve

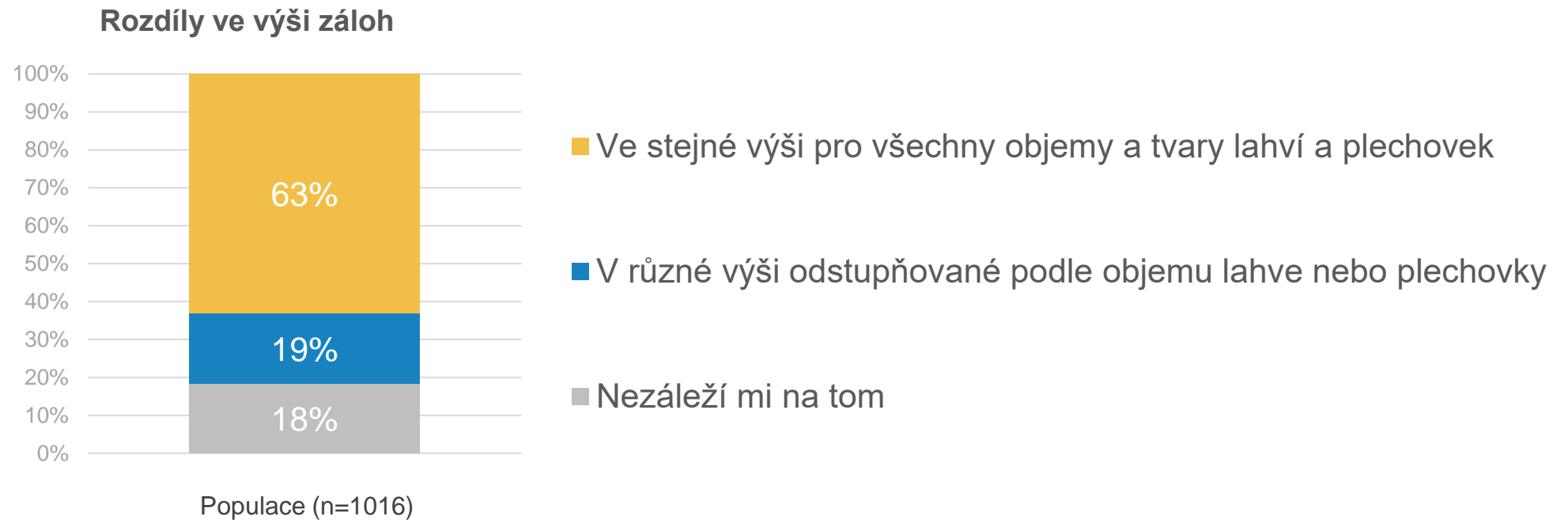

Výše zálohy za plechovky

PREFERENCE SJEDNOCENÍ VÝŠE ZÁLOH ZA PET LAHVE A PLECHOVKY

Výše zálohy by měla spíše být jednotná pro různé objemy a tvary.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

SUMARIZACE VÝSLEDKŮ

3

74 % spotřebitelů je pro zálohování PET lahví a 70 % je pro zálohování plechovek. Navíc 11 % až 12 % lidí je nerozhodnutých, kterým je potřeba koncept blíže vysvětlit. Nutnost nesešlapávat lahve nebo plechovky nemá na postoj Čechů žádný vliv.

- Hlavními benefity jsou ochrana životního prostředí, snížení odpadu a jeho výskytu v přírodě nebo ulicích, opakované využití suroviny a také finanční motivace k ekologičtějšímu chování
- Bariérou může být více práce s vracením než doposud s tříděním, náročnost na skladování v domácnostech spojené s nutností udržet obaly v původním stavu a vyšší cena nápoje

Vratné obaly by mělo být možné vracet v obchodech

- V největším objemu jsou nakupovány právě v supermarketech a hypermarketech

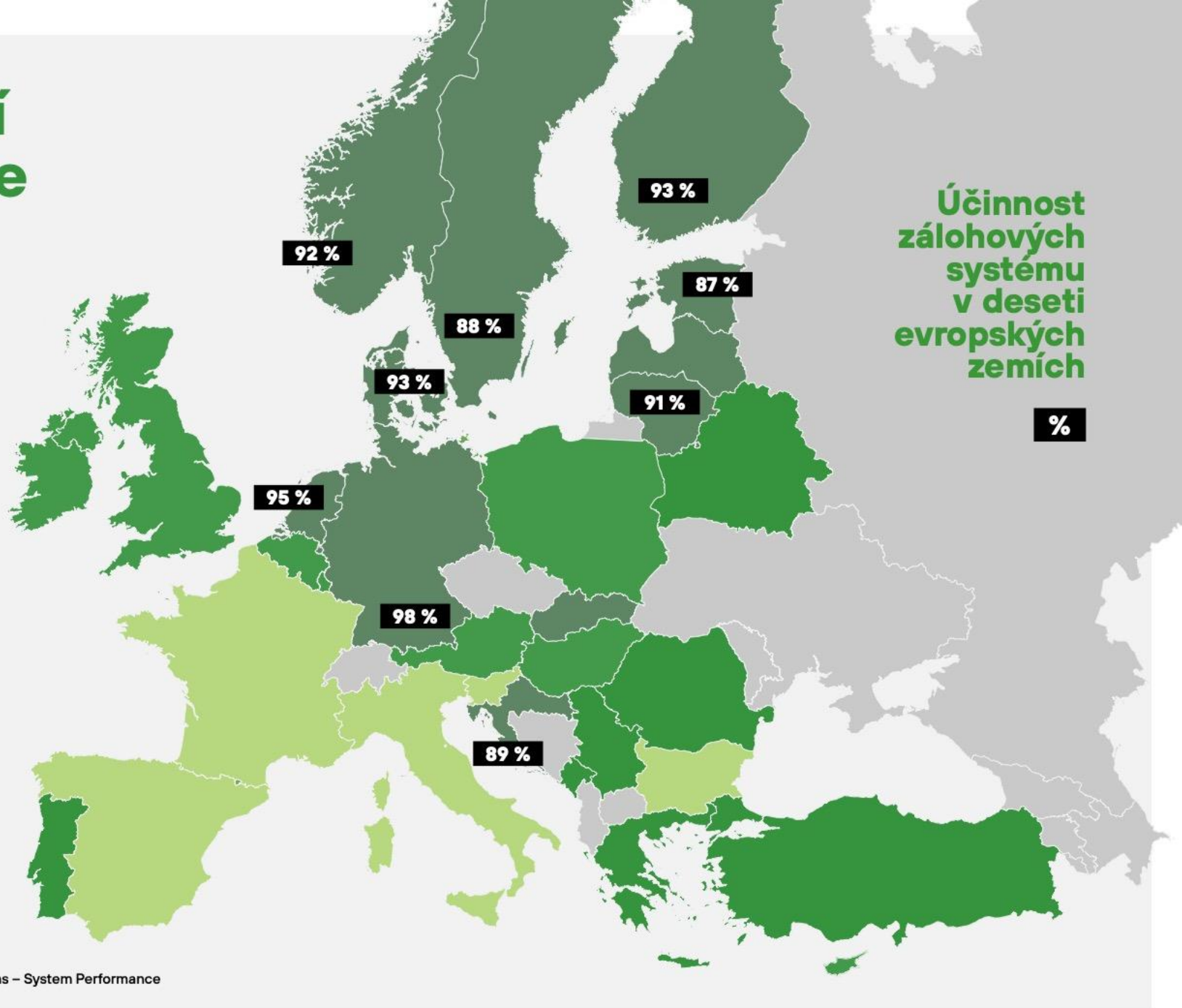
Výše zálohy by měla být 4 Kč pro PET lahve i plechovky

- Tato výše vykazuje nejlepší poměr ochoty ji akceptovat při nákupu v kombinaci s ochotou obal následně vrátit

Finanční motivace zálohy funguje

Účinnost
zálohových
systémů
v deseti
evropských
zemích

Legenda

- Funkční systémy
- Připravované systémy
- Zvažované systémy

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Na Příkopě 22, Slovanský dům, 110 00, Praha 1

www.ipsos.cz

www.ipsos.com

